

Vorming en Toerusting

Programma 2022-2023

Protestantse Gemeente
's-Gravenzande

Voorwoord

Graag presenteren wij het programma van Vorming en Toerusting voor het seizoen 2022-2023.

Een zeer gevarieerd aanbod. Na twee jaar waarin heel veel activiteiten niet door konden gaan vanwege corona, hopen we nu weer velen van u te ontmoeten.

Het programmaboekje bestaat uit twee delen.

Allereerst is er informatie over de bijeenkomsten die rechtstreeks vallen onder de Taakgroep. Veelal worden hier sprekers van buitenaf voor benaderd.

Nieuw toegevoegd zijn: een retraite en 's Gravenzandse talenten.

Ook dit jaar worden er drie activiteiten georganiseerd in samenwerking met de taakgroepen van Monster en Naaldwijk.

Het programma van Naaldwijk volgt nog en wordt bekend gemaakt in de plaatselijke pers en in het blad Samen.

Vervolgens is er een aanbod van de plaatselijke predikanten, die op diverse manieren aan het programma bijdragen.

We zijn hen daarvoor erkentelijk. Aan het eind van het boekje is de agenda in chronologische volgorde opgenomen.

In het blad Samen, in de nieuwsbrieven en op de website www.pgsgravenzande.nl staat eveneens de informatie.

We hopen dat u geïnspireerd wordt om deel te nemen aan één of meerdere activiteiten.

Namens de Taakgroep Vorming en Toerusting
Ds. Martine Wassenaar, interim-voorzitter

Afbeelding omslag: Joke van Geest

Wat is de zin van het leven en wat maakt het leven zinvol?

In september 2018 schreef Volkskrant journalist Fokke Obbema een aangrijpend artikel over de hartstilstand die hem een jaar eerder trof.

Het stuk maakte veel los bij lezers. Kort daarna publiceerde hij veertig prikkelende gesprekken met sterk uiteenlopende gesprekspartners, waarbij de eerste vraag steeds luidde: “Wat is de zin van ons leven?” (De zin van het leven, 2018) In het vervolgboek laat hij mensen vertellen waar het volgens hen in het leven om zou moeten gaan. (Een zinvol leven, 2021) Beide boeken geven inspirerende antwoorden op vragen die we ons allemaal wel eens stellen, maar zelden expliciet beantwoorden. Deze avond wordt georganiseerd door de taakgroepen van 's-Gravenzande, Monster en Naaldwijk.

Foto: Jitske Schols

Fokke Obbema is journalist. Hij was onder meer correspondent in Frankrijk en chef van de economie-redactie bij de Volkskrant. Tegenwoordig legt hij zich voor deze krant toe op zingeving.

Dinsdag 27 september 2022 - 20.00 uur

De Hoeksteen, Burg. Kampschoerstraat 25, Monster

Stevo Akkerman is Trouw-journalist. Drie dagen per week verzorgt hij de column op pagina twee van dit dagblad. In 2017 won hij de J.L. Heldringprijs voor zijn columns. Volgens de jury biedt Stevo Akkerman “ruim baan aan de twijfel in zijn voortreffelijke columns, juist door de eigen onzekerheid over zijn standpunten niet onder stoelen of banken te steken”.

Wie het goede denkt te hebben gegrepen, zit er altijd naast

Hoe weten we of we het “goede” doen? Bestaat er wel zoiets als “goed” en “kwaad”? En waar halen we dat dan vervolgens vandaan?

Stevo Akkerman is journalist voor het dagblad Trouw en hij sprak over dergelijke vragen met schrijvers, filosofen, theologen en psychologen. Dat resulteerde in het boek “Wat is dan goed?”

In zijn lezing vertelt hij wat die zoektocht hem gebracht heeft. Bovendien gaat hij met ons in gesprek over de achterliggende vragen en dilemma’s.

Maandag 17 oktober 2022 - 20.00 uur

Noorderkerk, Langestraat 130, ‘s-Gravenzande

Retraiteweekend in klooster te Chevetogne 16-19 december 2022

Het westers katholieke (Benedictijnen) en oosters byzantijnse klooster te Chevetogne (in de Ardennen) is als bestemming gekozen voor het kloosterweekend. Het is het enige voorbeeld van oecumene tussen de kerken van oost en west. De monniken komen uit verschillende landen. De voertaal is Frans. De oosterse liturgie is zeer rijk aan symboliek, de kerk is van top tot teen beschilderd, de zang van de broeders wondermooi.

In de omgeving kan goed gewandeld worden. Er zijn altijd heel veel belangstellenden die naar Chevetogne willen, kortom een buitenkans dat V&T dit kan boeken. Het weekend staat o.l.v. Ds. Martine Wassenaar.

Er is ruimte voor een groep van ongeveer 12 mensen.

De kosten zijn ca. € 200,- Als je dit bedrag hebt overgemaakt op NL33 RABO 0323 2094 75 van de Vereniging Evangelische Unie, o.v.v. retraite Chevetogne, is je reservering definitief.

Dat betekent dat er geen geld terug gestort kan worden (tenzij zich echt onvoorziene omstandigheden voordoen). Enkele dagen voor het betreffende weekend op 7 december om 16.00 uur is er een kort informatie- en kennismakingsmoment. We regelen dan ook wie met wie kan meerijden. Heb je geen eigen vervoer, dan hoeft dat dus geen belemmering te zijn.

Liturgisch Bloemschikken

Liturgisch bloemschikken is een bijbeltekst of een thema in een bloemschikking uitbeelden. We doen dit in bepaalde kleuren en/of aantallen, waarbij ook gebruik gemaakt kan worden van allerlei andere materialen waarmee iets zichtbaar wordt. Kleuren, vormen en aantallen hebben namelijk een symbolische betekenis die iemand diep kunnen raken.

We hebben Corine Bongaards weer bereid gevonden om deze workshops te verzorgen.

Opgeven vanaf 1 november 2022 bij Rodi Noordam,

telefonisch 0174 412628

[mail: r.noordam1@kpnplanet.nl](mailto:r.noordam1@kpnplanet.nl)

Woensdag 14 december 2022 - 13.30 uur

Woensdag 14 december 2022 - 19.30 uur

Donderdag 15 december 2022 - 19.30 uur

Uniecentrum, Langestraat 181, 's-Gravenzande

Rembrandt en de Bijbel

In het werk van Rembrandt speelt de Bijbel een belangrijke rol. Zowel in zijn schilderijen als in zijn tekeningen en etsen beeldt hij scènes af niet alleen uit het Oude en Nieuwe Testament, maar ook uit de Deuterocanonieke boeken, met name het verhaal van Tobit. Al vroeg in zijn carrière krijgt hij de prestigieuze opdracht om voor stadhouder Frederik Hendrik een Passieserie te schilderen. Ook zijn latere werk bevat indrukwekkende bijbelse voorstellingen. Met Sophie Oosterwijk gaan we kijken welke verhalen Rembrandt afbeeldt en op welke wijze hij dat doet.

Sophie Oosterwijk is kunsthistorica. Ze woonde jarenlang in het Verenigd Koninkrijk en doceerde kunstgeschiedenis aan o.a. de universiteiten van Leicester, Manchester, St. Andrews en Cambridge. Tegenwoordig woont en werkt ze weer in Nederland als freelance onderzoeker, schrijver en spreker.

Donderdag 16 februari 2023 - 20.00 uur

Uniecentrum, Langestraat 181, 's-Gravenzande

*Pauline Seebregts is
verhalenverteller,
trainer en coach.
Ze vertelt met een
glimlach en een
kwinkslag.
Haar verhalen zetten je
aan tot denken en
zorgen soms voor
“zachte”ontroering.*

Rijk van het Hart

Een tweeluik over de ongewone tijd waarin we leven, door verhalenverteller Pauline Seebregts. De wereld wordt uitgedaagd en het land is verdeeld. Er is angst voor ziekten, aanslagen en “de ander”. De koning van het ene rijk regeert en heerst vanuit angst en controle. De koningin van het andere rijk heeft zich teruggetrokken achter de ijzeren poorten van haar paleis. Ze weet niet meer waar de sleutels zijn. Totdat ze zich herinnert dat er een plek van vrede en rust is , een plek waar alles nog ongeschonden en heel is. Hoe kom je daar? Een voorstelling over wat de kracht van liefde vermag.

Dinsdag 21 maart 2023 - 20.00 uur

Dorpskerk, Langestraat 34, ‘s-Gravenzande

Timzingt

Timzingt maakt (liedjes)cabaret en kleinkunst. Hij brengt zelfgeschreven teksten en liedjes, waarbij hij zichzelf begeleidt op piano, gitaar of ukelele. Timzingt maakt cabaret over bijna alles, maar vooral over kerk/geloof, onderwijs/opvoeding, liefde/relaties, veranderprocessen/ persoonlijkheidsontwikkeling en over arm en rijk (mede vanuit zijn ambassadeurschap voor Tear).

Een optreden van Timzingt is een wervelende mix van hilarische en mooie liedjes, raak en scherp cabaret en eerlijk, tedere poëzie.

Deze avond wordt georganiseerd door de taakgroepen van 's-Gravenzande, Monster en Naaldwijk.

Tim van wijngaarden is cabaretier en kleinkunstenaar. Hij zingt en speelt over (bijna) alles wat leven heet. Tim is ambassadeur van Tear. Hij is bovendien fysicus, amateur theoloog, docent, echtgenoot en vader van vier kinderen.

Vrijdag 14 april 2023 - 20.00 uur

De Kiem, Kon. Julianaweg 91, 's-Gravenzande

Een avond met 's Gravenzandse talenten

Op 9 januari 2023 in de Noorderkerk laten drie inwoners van 's Gravenzande hun bijzondere talenten zien. **Joke van Geest** is een autodidact fotograaf en lid van de plaatselijke fotoclub DFG .

Door facebook als reclamebron te gebruiken krijgt zij opdrachten in, maar ook buiten het Westland. Zij fotografeert van de wieg tot het graf maar portretfotografie heeft haar voorkeur. Een dag zonder camera in haar hand komt niet veel voor.

Aart van den Berg is geboren (1957) in 's-Gravenzande.

Hij is econoom en theoloog. In 's-Gravenzande heeft hij, samen met zijn vrouw, in de jaren '80 een natuurvoedingswinkel gerund (De Beter Eter, aan de Noordwind). Hij werkte bij het Wetenschappelijk Bureau van de Evangelische Volkspartij. 25 jaar geleden richtte hij - weer samen met zijn vrouw - Theater in Feite op en produceert hij theatervoorstellingen die in heel Nederland worden geboekt. In het kader van de Dodenherdenking verzorgt hij in De Naald elk jaar een speciaal geschreven voorstelling gebaseerd op een Westlands oorlogsverhaal. Momenteel is hij druk met zijn voorstellingen over kindermishandeling, ouderenmishandeling en vechtscheiding.

Sinds enkele jaren vormen **Wil van der Kaaij en Jaap de Groot**

een muzikaal duo. Wil heeft zich bekwaamd in het bespelen van een bijzonder instrument: de panfluit. Jaap is een enthousiaste pianist, die muzikale uitdagingen niet uit de weg gaat. Samen spelen ze prettig in het gehoor liggende muziek uit verschillende culturen en achtergronden.

Ons motto luidt: Waar woorden tekortschieten spreekt de muziek!
In een afwisselend programma laten de drie deelnemers iets van hun werk zien en/of horen.

Maandag 9 januari 2023- 19.30 uur

Noorderkerk, Langestraat 130, 's-Gravenzande

Muziekavond over de Psalmen

In de Dorpskerk wordt in een langlopende preken-serie aandacht besteed aan alle 150 Psalmen. Tijdens de muziekavond op woensdag 7 september staan twee Psalmen centraal: Psalm 23 en Psalm 42. In de loop van de eeuwen zijn prachtige muziekstukken gecomponeerd over deze beide Psalmen. We gaan met elkaar luisteren naar enkele bijzondere composities. Als u van klassieke muziek houdt (en van de Psalmen...) dan is deze avond zeker iets voor u.

Leiding: ds. Andre Verweij, dsandreverweij@pgsgravenzande.nl

Woensdag 7 september 2022 - 19.30 uur

Dorpskerk, Langestraat 34

Leeskring Kerk en Theologie

Wil je meer ontdekken over de rijkdom en veelkleurigheid van het christelijk geloof? Hou je van lezen en van een goed gesprek rondom een inspirerend boek? Dan is de leeskring over kerk en theologie iets voor u of jou.

Maandelijks komen we op een donderdag bij elkaar om (een deel van) een boek te bespreken.

We lezen enkele kernachtige passages met elkaar en praten daarover door.

We trappen af met een boek van de Engelse theoloog Sam Wells,

De Toekomst die groter is dan het verleden, een nieuwe weg voor de kerk.

Leiding: ds. Krijn Hage, dskrijnhage@pgsgravenzande.nl

**15 september, 13 oktober, 17 november, 15 december,
12 januari, 16 februari, 16 maart, 13 april, 25 mei - 19.30 uur**

Dorpskerk, Langestraat 34

De eeuwige beginners

Deze kring is genoemd naar het boekje van Guus Labooy dat we met elkaar lezen en bespreken: Christelijk geloof voor eeuwige beginners. De kring is voor mensen van 30 jaar en ouder (in de ruime zin van het woord), en verder voor ieder die zich een 'eeuwige beginner' voelt. In de regel komen we elke maand op een dinsdag bij elkaar op de zolder van de Dorpskerk.

Komend seizoen lezen we verder uit het genoemde boekje, daarna kijken we in onderling overleg wat we vervolgens als leidraad nemen voor een goed gesprek.

Leiding: ds. Krijn Hage, dkrijnhage@pgsgravenzande.nl

**20 september, 18 oktober, 22 november, 20 december,
24 januari, 21 februari, 21 maart, 25 april, 23 mei - 20.00 uur**
Dorpskerk, (op de zolder).

Ontmoetingsgroep: “Zin in de ouderdom”

In 2021 is de ontmoetingsgroep:
”Zin in ouderdom” gestart
met ongeveer 15 deelnemers.

Er waren interessante lezingen
over kunst, Joodse ritën en
gebruiken, universele

mensenrechten, de Islam, St. Exodus en een fotoreportage over
IJsland. In het seizoen 22/23 gaan we hiermee door.

Op de vierde woensdagmorgen van de maand

van 10.30 -12.00 uur staat de koffie klaar in de Uniezaal.
Een ieder is welkom.

Samen met Rieneke van der Endt en Peter Boogert is er al een
interessant programma opgesteld met veel aandacht voor kunst.
o.a. Gustaf Klint. Ook een bezoek aan de tentoonstelling in het van
Goghmuseum in Amsterdam is in voorbereiding.

Leiding: Ds. Martine Wassenaar

**De data zijn: 21 september, 26 oktober, 30 november,
(december slaan we over) 25 januari, 22 februari, 29 maart,
26 april en 31 mei**

Uniekerk, Langestraat 181

Kennismaken met de zes kleinste profeten

Altijd al nader willen kennismaken met Obadja, Nahum, Habakuk, Sefanja, Haggai en Maleachi? Kom dan naar de bijbelkring van de Dorpskerk. Tijdens zes bijeenkomsten ontmoeten we de zes kleinste profeten in het Oude Testament. Een mooie gelegenheid om uw bijbelkennis bij te spijkeren, en om samen met andere gemeenteleden in gesprek te gaan over thema's als vrede en recht, eredienst en praktijk, oordeel en genade.

Op iedere bijeenkomst wordt één profeet besproken.

U kunt kiezen uit een middaggroep en een avondgroep.

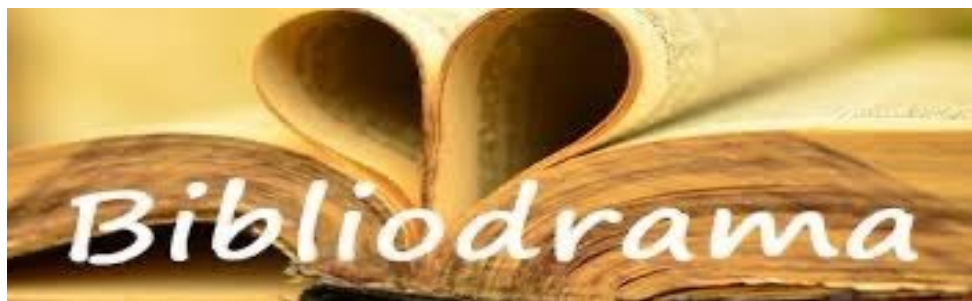
De bijbelkring staat onder leiding van ds. Andre Verweij, informatie via dsandreverweij@pgsgravenzande.nl

**21 september, 19 oktober, 30 november, 18 januari,
15 februari, 29 maart**

Middaggroep om 15.30 uur en avondgroep om 19.30 uur

Dorpskerk, Langestraat 34

Bibliodrama; een bijbelverhaal gelezen en verbeeld

Wat is bibliodrama?

Bibliodrama biedt de kans om spelenderwijs verhalen uit de bijbel eigen te maken. Het is een verfrissende, eigentijdse manier van omgaan met de bijbel, waarbij de persoonlijke inbreng van de deelnemers centraal staat.

We onderzoeken wat het Bijbelverhaal ons te zeggen heeft, wat ons raakt en wat haakt en in ons spel verbeelden we dat. Het is **niet** de bedoeling om een toneelspel op te voeren, maar om de verbeelding op dat moment, alleen met de deelnemers te laten spreken.

U kunt zich opgeven voor deze groep die echter uit niet meer dan 12 deelnemers kan bestaan.

Leiding: ds. Martine Wassenaar en Joke van Geest

**26 september, 24 oktober, 28 november, 30 januari,
27 februari en 27 maart van 19.30 -21.30 uur**

Noorderkerk, Langestraat 130

Samen de Bijbel lezen

De Bijbel is een oud boek en heeft door de eeuwen heen velen geboeid. De verhalen zijn niet altijd eenvoudig, er gaat meer achter schuil dan je in eerste instantie leest, diepere lagen die een schat aan inspiratie opleveren. Ze kunnen verwondering, maar ook weerstand oproepen. Samen lezen brengt ons verder in het begrijpen en interpreteren van oude teksten.

We lezen met elkaar op de **1e dinsdagmiddag van de maand in De Kiem, van 14.00 tot 15.00 uur.**

De lezingen staan niet vast, daar kunnen we zelf invulling aan geven. Van harte welkom om mee te lezen, dat kan voor één of meerdere keren.

Leiding: Wim Heus

**4 oktober, 1 november, 6 december, 3 januari, 7 februari,
7 maart en 4 april-14.00 uur - 15.00 uur**

De Kiem, Kon. Julianaweg 91

Leven en laten leven

Ecologie en de Joodse traditie

ds. Hans Meijer

Op vier avonden verdiepen we ons in de Joodse benadering van ecologische thema's. Die blijkt van universele betekenis te zijn. We denken en spreken met elkaar over natuurbehoud en -beheer vanuit de zorg over desastreus lijkende klimatologische veranderingen.

De volgende thema's komen achtereenvolgens aan bod:

1. Mens en natuur, mens in de schepping
2. Het land en zijn vruchten
3. Zorg voor de natuur, behoud van de schepping
4. Vleesconsumptie en vegetarisme

Basis voor deze cursus is het boek van dr. Marcus van Loopik (1950), judaïcus en grafisch kunstenaar, *'Leven en laten leven - Ecologie en de Joodse traditie'* (Zaandam 2020). Je hoeft het boek niet zelf aan te schaffen.

Opgave vooraf is noodzakelijk met het oog op de organisatie en het toe te zenden materiaal. Opgeven kan bij ds. Hans Meijer via e-mail: dshansmeijer@pgsgravenzande.nl

donderdag 6 en 20 oktober, 10 en 24 november - 20.00 uur

Noorderkerk, Langestraat 130

Boekbespreking: Onzeker Weten. Een inleiding in de radicale theologie.

Het boek is geschreven door Rikko Voorberg, Gerko Tempelman en Bram Kalkman, alle drie actief binnen christelijke 'pioniersplekken' in Amsterdam.

Het boek legt uit dat radicale theologie, een uitnodiging is om onzekerheid te omarmen, om de duisternis binnen te gaan en te ontdekken dat juist dan de hoop kan ontvlammen.

Het boek vormt een aanstekelijk pleidooi voor een vorm van weten en menszijn waarin ruimte

is voor kwetsbaarheid, onzekerheid en falen. Geloven biedt volgens dit boek geen uitvlucht uit de complexiteit van het menselijk bestaan, maar omarmt het veeleer. Het boek heeft een intellectuele, filosofische inslag en is niet geschreven met een vrijzinnig publiek voor ogen. De auteurs richten zich op mensen uit de meer confessionele kerken die, zoals zichzelf, zijn opgegroeid met allerlei geloofszekerheden en die daar moeite mee hebben. Voor hen willen de schrijvers het christendom opnieuw en radicaal doordenken. Daarvoor ze gaan te rade bij postmoderne denkers als Slavoj Žižek, John Caputo en Peter Rollins.

Er kunnen ongeveer 8 mensen aan deel nemen.

U kunt zich per e-mail aanmelden bij Ds. Martine Wassenaar: domineeuniekerk@gmail.com of telefonisch 0649704995.

Data: 14 november, 12 december en 16 januari 19.30 uur - 21.00 uur

Uniekerk, Langestraat 181

Gereformeerde Westlanders gaan westwaarts na de Tweede Wereldoorlog

We gaan 60 tot 70 jaar terug in de tijd. Toen vertrokken in een aantal jaar ruim 400 Westlanders vanuit de haven van Rotterdam om in Canada aan een nieuwe toekomst te beginnen. Wie waren deze Westlanders die met behulp van de Noord-Amerikaanse en Nederlandse Gereformeerde kerk begeleid werden in hun nieuwe vaderland? Waarom vertrokken zij uit Westland? Komen we vandaag de dag nog Westlandse namen tegen in Canada? Hoe vonden zij hun weg in de Canadese Gereformeerde kerk?

Tijdens deze avond gaat historicus Ton Sels uit 's-Gravenzande in op het artikel dat hij over dit onderwerp heeft geschreven. Ook zal voormalig wethouder Piet Vreugdenhil een en ander vertellen over zijn familie die destijds ook de overtocht naar Canada heeft gemaakt. Dominee Hans Meijer verzorgt de omlijsting van de bijeenkomst.

Heeft u (verre) familie in Canada wonen? Heeft u nog foto's of verhalen van uw familieleden in Canada? Ben u geïnteresseerd in dit bijzondere stukje Westlandse geschiedenis? Wilt u meer weten over de rol van de Gereformeerde kerk? U bent van harte welkom!

Het artikel is nog te lezen op de website van Genootschap Oud-Westland: *Algemeen nieuws - Pagina 2 - Genootschap Oud-Westland (oudwestland.nl)*

Aanmelden is niet noodzakelijk. Heeft u van tevoren specifieke vragen, stuur dan een email naar:

tonasels@hotmail.com

Hans Meijer

Piet Vreugdenhil

Ton Sels

Dinsdag 11 oktober, inloop vanaf 19.15 uur, aanvang 19.30 uur

Noorderkerk, Langestraat 130

Gedichtendag

Gedichtendag is een jaarlijks terugkerend poëziefest in Nederland en Vlaanderen. In 2023 wordt de gedichtendag gehouden op donderdag 26 januari. Iedereen die van gedichten houdt, of het leuk vindt om een gedicht voor te lezen, is welkom!

In een ontspannen sfeer luisteren we naar zelfgemaakte gedichten en naar andere gedichten die je aanspreken. Je mag ook alleen komen luisteren.

Leiding: Joke van Geest, ds. Krijn Hage en ds. André Verweij.

Graag aanmelden vóór 16 januari 2023 bij:

Joke van Geest: jvangeest2014@hotmail.com

Of bij een van de predikanten.

Leiding: ds. Andre Verweij, dsandreverweij@pgsgravenzande.nl

26 januari 2023 - 19.30 uur

Dorpskerk, Langestraat 34

Earth Hour

Earth Hour is een jaarlijks terugkerend internationaal evenement dat huishoudens en bedrijven oproept om verlichting en andere apparatuur voor één uur uit te schakelen. Het evenement vindt plaats in het weekeinde waarin de zomertijd ingaat.

Tijdens Earth Hour is in de Dorpskerk een speciale bijeenkomst (in het donker) met inspirerende bijdragen over duurzaamheid en milieu. Iedereen is welkom om samen Earth Hour te beleven!

Leiding: ds. Andre Verweij, dsandreverweij@pgsgravenzande.nl

zaterdag 25 maart 2023 - 20.15 uur

Dorpskerk, Langestraat 34

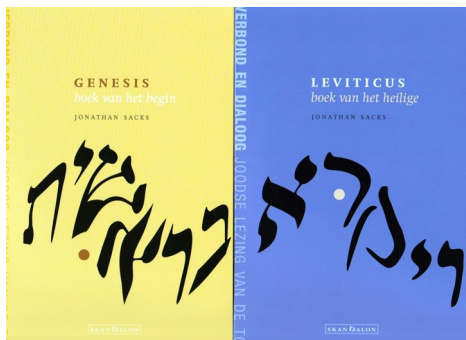

Aan tafel in de Tora

Verhalen rond de maaltijd

ds. Hans Meijer

Bij het jaarthema van de Protestantse Kerk 'Aan tafel' lezen we op vier avonden een bijbelgedeelte met een toelichting van rabbijn Jonathan Sacks (1948-2020) uit zijn serie Tora-commentaren *Verbond en dialoog - Joodse lezing van de Tora* (2020-2022). Zo proberen we de actuele zeggenschap van de verhalen te achterhalen.

1. Genesis 18: Abraham - gastvrijheid
2. Genesis 42-45: Jozef - jaloezie en berouw
3. Exodus 6: hoop op bevrijding, de beker van Elia
4. Leviticus 9-11: geoorloofd en verboden voedsel

Opgave vooraf is noodzakelijk met het oog op de organisatie en het toe te zenden materiaal. Opgeven kan bij ds. Hans Meijer via e-mail: dshansmeijer@pgsgravenzande.nl

donderdag 9, 16, 23 en 30 maart 2023 - 20.00 uur

Noorderkerk, Langestraat 130

Praktische informatie:

De Taakgroep Vorming en Toerusting is ingesteld door de kerkenraden om gemeenteleden een handreiking te bieden bij geloofs-en levensvragen. De lezingen beginnen om 20.00 uur. Vanaf 19.30 uur bent u welkom voor een kopje koffie of thee. Na de inleiding is er gelegenheid om met elkaar van gedachten te wisselen. De avonden duren uiterlijk tot 22.00 uur. De leden van de taakgroep zijn:

Martine Wassenaar, interim-voorzitter

en eveneens namens de predikanten

tel: 06 49704995, e-mail: domineeuniekerk@gmail.com

Nel Haaring-van der Wees secretaris

tel: 0174 416099, e-mail: nel.haaring03@gmail.com

Janny Dekker-van Zanten public relations

tel: 0174 416042, e-mail: janny.dekker54@gmail.com

Rodi Noordam algemene zaken

tel: 0174 412628, e-mail: r.noordam1@kpnplanet.nl

Ike de Jong penningmeester

tel: 06 40185060, e-mail: idej@caiway.nl

Bert Storm, algemene zaken

tel: 06 52088198, e-mail: lidabert@kpnmail.nl

E-mailadressen predikanten en ouderenpastor:

dsandreverweij@pgsgravenzande.nl tel: 0174 500247

dkrijnhage@pgsgravenzande.nl tel: 0174 729009

domineeuniekerk@gmail.com tel: 06 49704995

dshansmeijer@pgsgravenzande.nl tel: 0174 41238

wimheus@pgsgravenzande.nl tel: 06 531 297 39

Overzicht data 2022-2023

September

- 07: Muziekavond over de Psalmen
- 15: Leeskring Kerk en Theologie (1)
- 20: De eeuwige beginners (1)
- 21: Zin in de Ouderdom (1)
- 21: Bijbelkring kennismaken met de zes kleinste profeten (1)
- 26: Bibliodrama (1)
- 27: Fokke Obbema: Wat is de zin van het leven en wat maakt het leven zinvol?**

Oktober

- 04: Samen de Bijbel lezen (1)
- 06: Leven en laten leven (1)
- 11: Gereformeerde Westlanders gaan westwaarts na de Tweede Wereldoorlog
- 13: Leeskring Kerk en Theologie (2)
- 17: Stevo Akkerman: Wie het goede denkt te hebben gegrepen, zit er altijd naast**
- 18: De eeuwige beginners (2)
- 19: Kennismaken met de zes kleinste profeten (2)
- 20: Leven en laten leven (2)

- 24: Bibliodrama (2)
- 26: Zin in de Ouderdom (2)

November

- 01: Samen de Bijbel lezen (2)
- 10: Leven en laten leven (3)
- 14: Boekbespreking Onzeker Weten (1)
- 17: Leeskring Kerk en Theologie (3)
- 22: De eeuwige beginners (3)
- 24: Leven en laten leven (4)
- 28: Bibliodrama (3)
- 30: Kennismaken met de zes kleinste profeten (3)
- 30: Zin in de Ouderdom (3)

December

- 06: Samen de Bijbel lezen (3)
- 12: Boekbespreking Onzeker Weten (2)
- 14: Liturgisch Bloemschikken**
- 15: Liturgisch Bloemschikken**
- 15: Leeskring Kerk en Theologie (4)
- 16-19: Retraiteweekend in klooster te Chevetonge**
- 20: De eeuwige beginners (4)

Januari

- 03: Samen de Bijbel lezen (4)
- 09: Een avond met 's-Gravenzandse talenten**
- 12: Leeskring Kerk en Theologie (5)
- 16: Boekbespreking Onzeker Weten (3)
- 18: Kennismaken met de zes kleinste profeten (4)
- 24: De eeuwige beginners (5)
- 25: Zin in de Ouderdom (4)
- 26: Gedichtendag
- 30: Bibliodrama (4)

Februari

- 07: Samen de Bijbel lezen (5)
- 15: Kennismaken met de zes kleinste profeten (5)
- 16: Leeskring Kerk en Theologie (6)
- 16: Sophie Oosterwijk: Rembrandt en de Bijbel**
- 21: De eeuwige beginners (6)
- 22: Zin in de Ouderdom (5)
- 27: Bibliodrama (5)

Maart

- 07: Samen de Bijbel lezen (6)
- 09: Aan tafel in de Tora (1)
- 16: Leeskring Kerk en Theologie (7)
- 16: Aan tafel in de Tora (2)
- 21: De eeuwige beginners (7)
- 21: Pauline Seebregts: Rijk van het hart**
- 23: Aan tafel in de Tora (3)
- 25: Earth Hour
- 27: Bibliodrama (6)
- 29: Kennismaken met de zes kleinste profeten (6)
- 29: Zin in de Ouderdom (6)
- 30: Aan tafel in de Tora (4)

April

- 04: Samen de Bijbel lezen (7)
- 13: Leeskring Kerk en Theologie (8)
- 14: Tim van Wijngaarden: "Timzingt"**
- 25: De eeuwige beginners (8)
- 26: Zin in de Ouderdom (7)

Mei

- 23: De eeuwige beginners (9)
- 25: Leeskring Kerk en Theologie (9)
- 31: Zin in de Ouderdom (8)

De Kiem

Koningin Julianaweg 91
2691 GC 's-Gravenzande
tel. 0174-413780

Dorpskerk

Langestraat 34
2691 BH 's-Gravenzande
tel. 0174-413473

Uniekerk

Langestraat 181
2691 BE 's-Gravenzande
tel. 0174-417377

Noorderkerk

Langestraat 130
2691 BK 's-Gravenzande
tel. 0174-413132

Protestantse Gemeente
's-Gravenzande